

Samenvattingen van participatie

Wonen

- Betaalbare en voldoende woonruimte is belangrijk (27 opmerkingen).
- Er moet alleen gebouwd worden waar behoefte aan is en niet alles moet volgebouwd worden (9 opmerkingen).
- Er is vraag naar woningen voor starters (9 opmerkingen) en ouderen, waaronder senioren hofjes (7 opmerkingen).
- Doorstroming op de woningmarkt moet worden bevorderd (8 opmerkingen).
- Inwoners van het eigen dorp moeten voorrang krijgen bij toewijzing van woningen (7 opmerkingen).
- Er is behoefte aan woningen voor alle doelgroepen en leeftijden (6 opmerkingen).
- Andere suggesties zijn onder andere het behoud van het dorpse karakter (3 opmerkingen) en groen, het bevorderen van dorpspleinen, gefaseerd bouwen voor verschillende generaties en het behouden van voorzieningen zoals dorpshuizen en winkels.
- Er is ook vraag naar duurzame woningen, woningsplitsing, verschillende woonvormen, gemengde wijken en goede huisvesting voor arbeidsmigranten.
- Diverse opmerkingen benadrukken de noodzaak van meer regie bij de gemeente, het behouden van ruimte en het bevorderen van sociale cohesie in wijken.

Zorg en welzijn

- Vernieuwing en behoud van dorpshuizen als ontmoetingsplekken en eigen ruimte voor dorpsbewoners (17 opmerkingen).
- Zorg voor ouderen, inclusief basiszorg, ouderenvoorzieningen en ontmoetingsplekken tegen eenzaamheid (16 opmerkingen).
- Belang van basisvoorzieningen in elk dorp, zoals scholen, buitenschoolse opvang en ouderenvoorzieningen (13 opmerkingen).

- Bloeiend verenigingsleven en activiteiten voor de jeugd (9 opmerkingen).
- Behoud van dorpskernen en voldoende voorzieningen (8 opmerkingen).
- Behoud en contracten met zorginstellingen, buurtzorg en kortere lijnen met instanties (8 opmerkingen).
- Behoud en modernisering van buurtzorg, digitale ondersteuning en duidelijke informatie vanuit de gemeente (7 opmerkingen).
- Verzorgingshuizen, woningen met zorgvoorzieningen en voorzieningen voor alle leeftijden (7 opmerkingen).
- Flexibiliteit en nieuwe woonvormen met zorg voor ouderen (6 opmerkingen).
- Stimulering van maatschappelijk/vrijwilligerswerk, inclusieve zorg en jeugdzorg (6 opmerkingen).
- Samenwerking tussen zorgverleners en behoud van saamhorigheid in de gemeenschap (4 opmerkingen).
- Aandacht voor welzijn, emoties, gevoel en groene speelplaatsen (3 opmerkingen).
- Behoud van het verenigingsleven, supermarkten en het "ons kent ons"-gevoel (4 opmerkingen).
- Aanpakken van tekorten aan huisartsen en thuiszorg en vervoer naar zorg regelen (4 opmerkingen).
- Langetermijnvisie, gelijkheid tussen gemeenten en verbetering van het gemeenschapsgevoel (3 opmerkingen).

Leefomgeving

- Behoud van het dorpse karakter, karakteristieke monumenten en panden (20 opmerkingen).
- Groene omgeving, meer bomen, groen in kernen en behoud van agrarisch/dorps karakter (15 opmerkingen).
- Behoud van basisscholen en voortgezet onderwijs in elk dorp (14 opmerkingen).
- Behoud van voorzieningen zoals winkels, supermarkt, dorps-huis, verenigingen en pinautomaten (13 opmerkingen).

- Veilige speelplekken en oversteekplekken, veiligheidsborging (9 opmerkingen).
- Verminderen van verkeersoverlast, stimuleren van langzaam verkeer en veiligheid (8 opmerkingen).
- Betere onderhoud door de gemeente, goede wegen en schoon houden (7 opmerkingen).
- Behoud van sportmogelijkheden, voetbalclubs en verenigingsleven (7 opmerkingen).
- Aandacht voor jong en oud, aandacht voor elkaar, stimuleren van initiatieven voor ouderen (6 opmerkingen).
- Behoud van historisch stratenplan, levendigheid en aantrekkelijke uitstraling (5 opmerkingen).
- Natuurlijke speelplaatsen, groene woonomgeving en inrichting passend bij klimaat (5 opmerkingen).
- Behoud van saamhorigheid en contact, samenwerking tussen gemeente en verenigingen (4 opmerkingen).
- Beperken van verdere ontzanding/afgraving en stoppen van verdozing van het landschap (3 opmerkingen).
- Behoud van parkeergelegenheid en zorg voor voldoende buitenruimte voor de jeugd (3 opmerkingen).
- Verbetering van de Heemstraweg, de entree van Deest en het RAS-stappenplan (3 opmerkingen).
- Aandacht voor veiligheid in specifieke straten zoals Koningstraat (3 opmerkingen).
- Overige opmerkingen over zorg, onderhoud, ontwikkeling en specifieke faciliteiten (24 opmerkingen).

Recreatie en natuur

- Meer groen, huidig groen behouden en uitbreiden (28 opmerkingen).
- Aanleggen van wandel- en fietspaden (10 opmerkingen).
- Behoud van uiterwaarden, natuur en biodiversiteit (9 opmerkingen).

- Herbestemming van bestaande gebouwen en samenwerking met boeren (5 opmerkingen).
- Meer bomen en groen in wijken, langs industrie en tussen woningen (7 opmerkingen).
- Meer ruimte voor recreatie, zoals B&B's en recreatie in de omgeving (9 opmerkingen).
- Behoud van verenigingen, sportclubs, dorpshuizen en horeca (7 opmerkingen).
- Toegankelijkheid en verbinding met uiterwaarden, ook voor mindervaliden (4 opmerkingen).
- Geen grootschalig massatoerisme, maar openstaan voor toerisme (3 opmerkingen).
- Initiatieven van de samenleving ondersteunen en financiële middelen voor recreatie (3 opmerkingen).
- Behoud van monumenten, natuurbegraafplaatsen en kerkepaden (4 opmerkingen).
- Onderhoud van dijken, polders en waterkwaliteit (3 opmerkingen).
- Betrekken van de jeugd bij natuur, activiteiten en sport (4 opmerkingen).
- Verschillende specifieke voorzieningen zoals fietsparkeerplekken, oplaadpunten, skatebaan en zwemgelegenheden (6 opmerkingen).
- Overige opmerkingen over recreatie, samenwerking, infrastructuur en faciliteiten (27 opmerkingen).

Duurzaamheid

- Er is steun voor het gebruik van zonnepanelen op daken (12 opmerkingen), maar niet voor het volledig bedekken van weilanden (7 opmerkingen) of grote zonneparken (4 opmerkingen).
- Er is ook weerstand tegen grote windmolens (6 opmerkingen) en de voorkeur gaat uit naar diverse duurzame energiebronnen, niet alleen zonne-energie (6 opmerkingen).

- Het benutten van alle beschikbare daken voor energieopwekking wordt aangemoedigd (4 opmerkingen).
- Duurzaam en betaalbaar wonen voor iedereen, circulair bouwen en het behouden van akkers en natuur zijn belangrijke aandachtspunten (elk 4 opmerkingen).
- Andere suggesties zijn onder andere het stimuleren van subsidies, het bevorderen van een circulaire economie, het uitbreiden van waterstof en het verbeteren van de mogelijkheden om oudere huizen te verduurzamen.
- Er is ook vraag naar voldoende laadpalen voor elektrische voertuigen en aandacht voor leveringszekerheid van stroom.

Bereikbaarheid

- Goede bereikbaarheid via het openbaar vervoer is belangrijk (23 opmerkingen).
- Verbetering van het openbaar vervoer, inclusief bussen naar elk dorp en het verbeteren van bushaltes zoals Scharenburg (6 opmerkingen).
- Aanpak van verkeerscongestie op de N-weg en Maas en Waalweg (4 opmerkingen).
- Behoud van regio taxi's (4 opmerkingen).
- Uitbreiding/verbreding van de N322 voor betere toegankelijkheid (4 opmerkingen).
- Stimuleren van fietsen en veilige fietspaden, vooral belangrijk voor de jeugd (6 opmerkingen).
- Onderhoud van wegen en voldoende wandelpaden (3 opmerkingen).
- Overweging van (elektrische) deelauto's als vervoersoptie (2 opmerkingen).
- Behoud van regionale voorzieningen op busstations, zoals toiletten en fietsenstallingen (3 opmerkingen).
- Verbetering van veiligheid op fietsroutes en verbreding van de Maas en Waalweg (3 opmerkingen).

- Mogelijkheden voor vervoer over water, zoals veerdiensten (2 opmerkingen).
- Verschillende opmerkingen gericht op specifieke lokale behoeften, zoals aandacht voor de Heemstraweg, bereikbaarheid van uivermeertjes, hubs creëren, enzovoort (totaal 11 opmerkingen).

Samenwerking & service

- Samenwerking met de gemeenten in de regio Maas en Waal is belangrijk, mogelijk zelfs fusie (15 opmerkingen).
- Inwoners, vooral jongeren, moeten worden betrokken bij gemeentelijke besluitvorming (4 opmerkingen).
- Gemeente moet faciliterend en laagdrempelig zijn, met goede communicatie en aanspreekpunten (9 opmerkingen).
- Meer zeggenschap en betrokkenheid van inwoners (3 opmerkingen).
- Stimuleren en faciliteren van inwonersinitiatieven (4 opmerkingen).
- Focus op dorpskernen en behoud van voorzieningen zoals winkels en dorpsplatformen (4 opmerkingen).
- Verbetering van de samenwerking tussen verenigingen, evenementenorganisatoren en lokale overheid (3 opmerkingen).
- Versnelling van besluitvorming, vergunningverlening en procedures (4 opmerkingen).
- Verbetering van de digitale ondersteuning, website-informatie en zorgcommunicatie (3 opmerkingen).
- Meer maatwerk, flexibiliteit en oplossingsgericht denken (4 opmerkingen).
- Behoud van het dorpsgevoel en het stimuleren van kleinschalige initiatieven (2 opmerkingen).
- Betere ondersteuning en begeleiding voor nieuwkomers en mensen met beperkingen (1 opmerking).
- Stimulering van duurzaamheid en gedragsverandering (1 opmerking).
- Peiling van de behoefte aan woningbouw (1 opmerking).

- Waarmaken van beloftes en nakomen van afspraken door de gemeente (2 opmerkingen).
- Snellere en efficiëntere dienstverlening van de gemeente (2 opmerkingen).

Werken

- Stimuleren en behouden van werkgelegenheid in balans met het aantal inwoners (8 keer genoemd).
- Creëren van een aantrekkelijk ondernemersklimaat en kleinschalige bedrijventerreinen (8 keer genoemd).
- Ruimte bieden aan lokale bedrijven en ondernemers (6 keer genoemd).
- Belang van de agrarische sector en werkgelegenheid in recreatie (5 keer genoemd).
- Stimuleren van thuiswerken en bedrijven aan huis (5 keer genoemd).
- Diversiteit behouden in het midden- en kleinbedrijf (3 keer genoemd).
- Balans tussen wonen en werken, en goede bereikbaarheid van werk (4 keer genoemd).
- Duurzame werkgelegenheid en innovatie (2 keer genoemd).
- Aantrekken van verschillende soorten bedrijvigheid en jongeren/net afgestudeerden (4 keer genoemd).
- Samenwerking met scholen en opleidingsmogelijkheden (2 keer genoemd).
- Creëren van werkgelegenheid voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt (1 keer genoemd).
- Behoud en ondersteuning van de middenstand (2 keer genoemd).

Belangrijkste uitdagingen

- Behoud van het dorpse karakter, eigen identiteit en saamhorigheid (13 keer genoemd).

- Behoud van voorzieningen zoals scholen, sportfaciliteiten, winkels, horeca en verenigingen (9 keer genoemd).
- Behoud van de jeugd in het dorp en betrokkenheid bij de toekomst (7 keer genoemd).
- Energietransitie en duurzaamheid (6 keer genoemd).
- Goede afweging in de verdeling van ruimte en balans tussen wonen en natuur (6 keer genoemd).
- Klimaatverandering, waterbeheer en droogte (4 keer genoemd).
- Samenwerking met belanghebbenden, andere gemeenten en dorpen (4 keer genoemd).
- Betaalbaarheid van woningen, prioriteiten stellen en kundig personeel aantrekken (4 keer genoemd).
- Vluchtelingenopvang, multiculturele samenleving en saamhorigheid met nieuwe inwoners (4 keer genoemd).
- Stabiele, gezonde en vooruitstrevende gemeente (3 keer genoemd).